

fælles, at de begge i pædagogisk Henseende maa betragtes som aldeles uforvarselige. Det kan ikke forsvares at ville henvise 80 Børn til een Lærers Undervisning. Hensigten med disse Forslag er at ville spare Kommunerne for Udgifter, og det lykkes ogsaa for det ærede Medlem for Hillerød at faa gjort denne Lov omtrent betydningsløs, saa at den kun kunde komme til at berøre 221 Skoler, medens den højtærede Minister havde foreslaaet, at den skulde komme 624 Skoler til gode. Det ærede Medlem for Hillerød vil ved sit Forslag gøre Undervisningen betydelig ringere for 30.000 Børn, og hvad er Grunden hertil? Ja, det er Sparommelighed. Men det forekommer mig, at det er en underlig Maade at vise Sparommelighed paa. Jeg kunde ønske at faa at vide af de to nævnte ærede Medlemmer, hvem det er, der har godt af denne Sparommelighed. Hvilke Kommuner er det? For naar man skal stemme for en Besparelse, er det meget rart at faa at vide, hvem det er, der faar godt af Besparelsen, og det tror jeg ikke, de ærede Medlemmer kunne sige os. Hvor findes de Kommuner, er det paa Sjælland, Fyn, i Jylland, eller hvor er det? Jeg synes, at den Sparommelighed, der her foreslaas, rammer rent tilfældig omkring i Landet, og i mangfoldige Tilfælde er det en Medhyn, der vises over for Kommuner, som maaske have været de mest forsømmelige med Hensyn til deres Skolevæsen. Medhynen vises netop mod dem, der have det store Børneantal i Skolerne, fordi de ingen Ting have villet gøre, medens andre Kommuner ved Siden af dem ere gaaede ned under dette Børneantal, fordi de have været overvillige i faa Henseende og have bragt deres Skolevæsen fremad. En Sparommelighed af denne Art kan jeg derfor i dette Tilfælde ikke sympatisere med. De Herrer nævne store Summer, idet de sige, det drejer sig om en Besparelse af 1—2 Millioner Kroner for Kommunerne. Ja, hvis det var en almindelig og fælles Besparelse for Landets Kommuner, som kom dem alle til gode, kunde der være Tale om at gaa med dertil, men naar der som her foreslaas en Besparelse, uden at de Herrer ere i Stand til at sige os, hvem der skal have godt deraf, forekommer det mig, at man ikke kan have Sympati derfor. Naar man dernæst maa indrømme, at det er en Besparelse, som gaar ud over Børnene, at det er Børnenes Undervisning, som vil lide derved, forekommer det mig heller ikke, at det er rigtigt at gaa med dertil. Jeg vil derfor tillade mig at opfordre det høje Ting's ærede Medlemmer til ikke alene at stemme

mod den Ændring, som det ærede Medlem for Hillerød har stillet, men ogsaa mod den Ændring, som det ærede Medlem for Næs-sens har stillet, og endvidere den Ændring, som Flertallet har stillet, men derimod at støtte det Ændringsforslag, jeg har stillet, som vil indskrænke Børneantallet til 70 Børn for hver Lærer.

Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger over for den højtærede Minister, først vedrørende Ændringsforslaget under Nr. 27 angaaende Religionsundervisningen. Denne Ændring er stillet fra min Side for at vise Tolerance over for anderledes tænkende, men en saadan Tolerance er den højtærede Minister imod. Den højtærede Minister siger, at vi leve i et kristent Samfund, og at Børnene, naar de komme ud i Livet, overalt faa at føle, at de leve i et kristeligt Samfund. Derfor skulle de pusses til i Skolen at lade sig undervise i Religion. Ja, det er nu et stort Spørgsmaal, om Børnene virkelig senere komme i Berøring med dette kristelige Samfund ude i Livet. Derimod er det sikkert, at naar de komme ud i Livet, komme de i Berøring med den fri Konkurrences System, og dette ytrer sig i det praktiske Liv i mangfoldige Tilfælde paa en overordentlig haard og brutal Maade, som slet ikke stemmer overens med den kristne Religions Lærdomme. Jeg mener derfor ikke, at man ved at henvise til det kristne Liv, som Børnene skulde komme i Berøring med ude i Verden, faar Ret til at forlange, at de absolut skulde lade sig undervise i en Religion, som Forældrene ikke dele, og over for hvilken Forældrene i mange Tilfælde arbejde paa at nedbryde, hvor Skolen vil bygge op. Saa udtalte den højtærede Minister, at han ønskede ikke, at den Fader eller Moder, som modarbejdede Skolen paa Religionens Omraade, skulde nyde nogen Beskyttelse. Der er jo heller ikke forlangt ved den omtalte Ændring, at det skulde være en Beskyttelse over for Forældrene, nej, det skulde være en Beskyttelse over for Børnene. Selv om nemlig nu ogsaa Fritænkeriet er en stor Forbrydelse i den højtærede Ministers Øjne, er det dog i ethvert Tilfælde en Feil, som ikke paa nogen Maade kan regnes Børnene til Last. Det er ikke dem, der ere Skyld i, at Forældrene nu en Gang ikke kunne tro paa eller anerkende den kristne Lære. Derfor forlanges der ikke Beskyttelse over for Forældrene, de trænge ikke til den i dette Tilfælde, men Beskyttelsen skal gælde Børnene, for at de ikke skulde stilles i den Situation at se de to Autoriteter, de nære Tillid til, Læreren og Forældrene, staa i Modstrid med hinanden og modarbejde hinanden. —